

SIJOITUSSUUNNITELMA

Kaupunginhallitus
5.6.2023

Sisällysluettelo

Lähtökohdat sijoitussuunnitelmalle.....	3
Hyväksytyt sijoituskohteet ja omaisuuslajit.....	3
Sijoittamisen periaatteita	3
Sijoituksista raportointi	5
Vastuullisuus.....	6
Perusallokaatio.....	6
Korkosijoitusten allokatio.....	7
Osakesijoitusten allokatio	9
Vaihtoehtoisten sijoitusten allokatio.....	10

Lähtökohdat sijoitussuunnitelmalle

Kuntalain (419/2021) 14 §:n mukaan valtuusto päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Hallintosäännön 58 § mukaan muutoin kaupungin rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Valtuusto on päättänyt päivitetystä sijoitustoiminnan perusteista 15.5.2023.

Sijoitustoiminnan perusteissa valtuusto on määritellyt Heinolan kaupungin sijoitustoiminnan

- järjestämisestä ja yleisistä periaatteista
- riskien huomioonottamisesta
- hyväksytyistä sijoituskohteista ja omaisuuslajeista
- vastuullisuudesta

Hyväksytyt sijoituskohteet ja omaisuuslajit

- *Korkosijoitukset*
- *Lyhyen koron sijoitukset (alle 1v)*
- *Joukkolainat/pitkäaikaiset korkosijoitukset (yli 1v)*
- *Osakesijoitukset*
- *Vaihtoehtoiset sijoitukset*

Sijoittamisen periaatteita

Heinolan kaupunki on ei-ammattimainen sijoittaja. Valtuuston hyväksymien sijoittamisen periaatteiden mukaan sijoittaminen tapahtuu rahastojen kautta käyttäen vähintään kahta varainhoitajaa. Osake- ja korkorahastosijoitusten osalta voidaan sijoittaa vain säänneltyihin eurooppalaisiin (UCITS-direktiivin mukaisiin) rahastoihin. Vaihtoehtoisissa sijoituksissa voi olla tarkoituksenmukaista sallia myös muita rahastoja. Tarvittaessa varainhoitajat voivat kuitenkin käyttää yksittäisiä suoria arvopaperisijoituksia silloin, kun niiden käyttö on tuotto-odotusten tai riskinhallinnan vuoksi perusteltua. Yksittäisen liikkeeseenlaskijan arvopapereihin (pl. AAA-luokitellut valtiot) voidaan sijoittaa enintään 5 % pääomasta. Rahastosijoitus on itsessään aina hajautettu sijoituskohde, joten ne eivät ole 5 %:n rajan piirissä.

Sijoitusomaisuus säilytetään markkinoilla yleisesti käytetyissä arvopaperikeskuksissa tai clearingyhtiöissä taikka asemaltaan vakaissa, arvopapereiden säilytyspalveluja tarjoavissa luottolaitoksissa.

Omaisuußenhoitajien edellytetään käyttävän kauppakumppaneina markkinoilla tunnettuja, maineeltaan ja asemaltaan yleisesti hyväksyttyjä kaupan vastapuolia, joiden toimintaa valvovat Suomen tai EU:n alueen viranomaiset.

Sijoitusrahastot tarjoavat väylän ammattimaisten varainhoitajien tehokkaaseen käyttöön kaupungin varainhoidossa. Sijoituspäätösten kirjanpidollisten vaikutusten paremman ennakoitavuuden, hallinnollisen työn minimoimisen sekä laajan ja tehokkaan riskihajautuksen varmistamiseksi sijoitukset pyritään pääsääntöisesti tekemään sijoitusrahastojen kautta.

SALLITUT SIOITUSKOHTTEET
UCITS –direktiivin mukaiset rahastot ja indeksiosuusrahastot (ETF)
AIFM –direktiivin mukaiset vaihtoehtorahastot ja niiden syöttörahastot

Suoria sijoituksia johdannaisiin ei tehdä. Sijoitusrahastot voivat käyttää johdannaissia sijoitusrahastojen sääntöjen puitteissa.

Osakesijoitusten osalta sijoituskohteen noteerausvaluutta on toissijainen tekijä sijoituspäätöstä tehdessä. Korkosijoitusten osalta varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttamääräisiin korkoinstrumentteihin tai talletuksiin muuten kuin valuuttakurssiriskiltä suojattuna. High Yield- ja kehittyvien markkinoiden korkorahastoissa voi olla tarkoituksenmukaista sallia valuuttamääräissii sijoituksia.

Sijoittamisen lähtökohtana on varojen hyvä ja mahdollisimman laaja hajautus omaisuusluokkien ja yksittäisten arvopaperien suhteen.

Sijoitustoiminta on hoidettava suunnitelmallisesti siten, että maksuvalmius turvataan ja että sijoitustoimintaan liittyvät riskit kartoitetaan ja niiltä pyritään suojautumaan ennakolta. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon muun muassa toimintaympäristön vaikutus perusallokaatioon, sijoitusten hajauttaminen, maksuvalmius sekä mahdollinen valuuttariski.

Sijoittamisen aikahorisontti on hyvin pitkä. Sijoittamisen pitkän aikavälin vuotuinen keskimääräinen tuottotavoite on valtuuston hyväksymien sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti 5 %.

Sijoitustoiminta on luonteeltaan aktiivista ja näkemystä ottamalla pyritään parantamaan sijoitustoiminnan tuottoa.

Koska sijoitusaika on pitkä, sijoittaminen on mahdollista myös osakkeisiin ja tuottotavoitteiden toteutumista seurataan pitkällä aikavälillä. Osakesijoituksissa hyväksytään osakesijoittamisen tyypillinen korkosijoittamista suurempi tuottojen vaihtelu.

Sijoittamisen tapahtuessa UCITS-rahastojen kautta, sijoitukset ovat pääosin likvidejä. Vaihtoehtoisissa sijoituksissa voidaan käyttää myös suljettuja rahastoja joissa ei ole lunastusmahdollisuutta ennen rahaston toimikauden loppumista sekä sellaisia rahastoja, joissa merkintä- ja lunastusmahdollisuus tarjotaan esimerkiksi neljännes- tai puolivuositain. Sellaisten vaihtoehtoisten sijoitusten, joissa lunastusmahdollisuutta ei ole ennen rahaston toimikauden loppumista, osuus koko sijoitussalkusta voi olla enintään 15 %. Kaikkiin vaihtoehtoihin sijoituksiin edellytetään Heinolan kaupungin hyväksyntä.

Sijoitussalkusta saatetaan tarvita kassavirtaa kaupungin käyttömenojen tai investointien rahoittamiseen.

Varainhoitosopimuksissa valtuutetut henkilöt ohjeistavat varainhoitajia tämän sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan perusteiden puitteissa (ml. mahdollisiin kassavirtatarpeisiin varautumiseen liittyen).

Kassavarojen sijoittaminen

Pitkän aikavälin sijoitusvarallisuuden lisäksi kaupunki voi tehdä valittujen varainhoitajien välityksellä myös lyhyen aikavälin kassanhallintaan liittyviä sijoituksia. Näistä sijoituksista laaditaan aina erilliset sopimukset varainhoitajien kanssa ja nämä varat pidetään erillään pitkän aikavälin sijoitusvarallisuudesta. Lyhyen aikavälin kassanhallinnassa käytetään korkorahastoja, korko-ETF:iä tai vastaavia instrumentteja. Lyhyen aikavälin kassanhallinnassa painotetaan lyhyen maturiteetin ja korkean keskimääräisen luottoluokituksen omaavia rahastoja.

Kassavarojen sijoittaminen hoidetaan sijoitustoiminnan periaatteiden mukaisesti mahdollisimman tuottavasti ja eettisesti korkoriskit huomioiden.

Sijoituksista raportointi

Salkunhoitajat raportoivat sijoituksista kuukausittain. Sijoituksista raportoidaan valtuustolle ja kaupunginhallitukselle vähintään osavuosikatsauksissa.

Lisäksi kaupunki hyödyntää tarvittaessa kolmannen osapuolen välineitä tai osaamista, salkunhoidon laadun varmistamiseksi.

Vastuullisuus

Kaupunki sitoutuu sijoituksissaan vastuullisuuteen, eli huomioimaan sijoituksissaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen (yhteiskuntavastuu) ja hyvään hallintotapaan liittyvät kysymykset (ESG-asiat = Environment, Social Responsibility ja Governance). Tämän vuoksi palveluiden tarjoajilta edellytetään riittäviä yleisiä periaatteita vastuullisuuskysymyksissä, esimerkiksi YK:n tukemien vastuullisen sijoittamisen periaatteiden noudattamista (Principles for Responsible Investment, PRI).

Tämän lisäksi käytettäviltä varainhoito – ja rahastoyhteistyökumppaneilta edellytetään, että vastuullisuuteen liittyvät näkökohdat otetaan huomioon sijoituspäätöksiä tehtäessä. Lisäksi käytettäviltä yhteistyökumppaneilta edellytetään minimissään vuosittain tapahtuvaa vastuullisen sijoittamisen raportointia sijoituksistaan. Kaupunki huomioi yhteistyökumppanivalintoja tehdessään sen, kuinka korkeatasoisesti vastuullinen sijoittaminen on hoidettu yhteistyökumppanin toimesta.

Perusallokaatio

Perusjakauma	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Korkosijoitukset	40	25	100
Osakesijoitukset	50	0	60
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10	0	20

Sijoitusten perusjakauma on: korkosijoitukset 40 %, osakesijoitukset 50 % ja vaihtoehtoiset sijoitukset 10 %. Tämä perusjakauma on riskiltään eli tuoton vaihtelultaan tasapainoinen vaihtoehto. Sijoitusten jakaminen kolmeen omaisuusluokkaan mahdollistaa tehokkaan riskien hajautuksen ja salkunhoidon sekä sijoitustoiminnan vertailun suhteessa relevanttiin vertailuindeksiin.

Neutraaliallokaation mukaisen salkun kehitystä kuvaava vertailuindeksi, jota käytetään salkun menestyksen mittarina, koostuu seuraavista eri omaisuuslajeja tarkoituksenmukaisesti kuvaavista osista;

Lyhyen koron sijoituksia (alle 1 v.) kuvaava korkoindeksi tai sopiva korkotuotto 10 %, vähäriskisiä EMU-valtiolainoja kuvaava korkoindeksi 7,5 %, vähäriskisiä yrityslainoja (Investment Grade) kuvaava korkoindeksi 15 %, korkeariskisiä yrityslainoja (High Yield) kuvaava korkoindeksi 7,5 %, kotimaisia osakemarkkinoita kuvaava osakeindeksi 10 %, eurooppalaisia osakemarkkinoita kuvaava indeksi 14 %, kansainvälisiä kehittyneitä osakemarkkinoita (pl. Eurooppa) kuvaava osakeindeksi 20 %, kehittyviä osakemarkkinoita kuvaava osakeindeksi 6 %, ja vaihtoehtoisia sijoituksia kuvaava indeksi tai sopiva korkotuotto 10 %.

Eri pörssien ja pankkien laskemien indeksin nimet ja koostumukset voivat vaihdella yli ajan. Tarkoituksenmukaisen indeksin tulee täyttää ainakin seuraavat kriteerit:

- Indeksä kuvaa laajasti hajautetun arvopaperisalkun kokonaistuottoa (ml. suoratuotot ja arvonmuutokset).
- Indeksä on luotettavan tahon laskema, julkisesti saatavilla ja yleisesti hyväksytty sijoittajien keskuudessa.

Osakkeet salkussa lisäävät koko sijoitussalkun tuotonvaihtelua, mutta toisaalta niiden avulla nostetaan pidemmän aikavälin tuotto-odotusta.

Yllä oleva perusjakauma on sama kaikille omaisuudenhoitajille. Perusjakauman sisällä kullakin omaisuudenhoitajilla on mahdollisuus painottaa näkemystensä mukaan erilaisia rahastoluokkia ja rahastoratkaisuja omaisuusluokan sisällä. Näin varainhoitajien sijoitusratkaisuihin saadaan hajautusta ja varainhoitajakohtaisia painotuksia.

Korkosijoitusten allokaatio

	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Lyhyen koron sijoitukset	10	0	40
Pitkän koron sijoitukset	30	0	100
Korkosijoitukset yhteensä	40	25	100

Lyhyen koron sijoituksissa peruspaino on vähäinen, koska pitkällä aikavälillä lyhyiden korkosijoitusten tuotto-odotus on salkun omaisuuslajeista matalin. Toisaalta tuoton vaihtelu rahamarkkinasijoituksissa on pieni, joten ne vähentävät sijoitussalkun tuoton vaihtelua eli riskiä.

Lyhyen koron sijoituksissa voidaan sijoittaa julkisoikeudellisten yhteisöjen ja pankkien lisäksi myös lyhytaikaisiin yritysten velkasitoumuksiin ja vaihtuvakorkoisiin (FRN-lainoihin).

	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Lyhyen koron sijoitukset	10	0	40
EMU-valtionlainat	7,5	0	60
Yrityslainat (Investment Grade)	15	0	50
Yrityslainat (High Yield/ei luokitusta)	7,5	0	20
Kehittyvien maiden lainat	0	0	7
Korkosijoitukset yhteensä	40	25	100

Perusallokaatiossa luottoriskin ja siitä syntyvän lisätuoton merkitys on kohtuullinen. Luottoriskiltään pitkän koron velkasijoitukset ovat pääsääntöisesti hyviä joko EMU-valtionobligaatioita, inflaationsuojattuja reaalikorko-obligaatioita tai yritysten ja yhteisöjen luottoluokiteltuja investointitason (Investment Grade) velkakirjoja tai varainhoitajan arvion mukaan luottokelpoisuudeltaan hyväksyttävien suomalaisten liikkeeseenlaskijoiden velkasitoumuksia. Investointitason luottoluokka (Investment Grade) tarkoittaa, että velkakirjalla on alimmillaan tai korkorahaston velkakirjoilla alimmillaan tai keskiarvona luottoluokituslaitos Standard & Poor's luottoluokka BBB- tai sitä vastaava muu luottoluokitus.

Varainhoitaja voi kuitenkin allokaatio-ohjeiden mukaan rajatusti sijoittaa myös korkorahastoihin, joissa on joltain osin tai pääsääntöisesti investointitasoa heikommiksi luokiteltuja velkasitoumuksia. Korkeampaa luottoriskiä sisältäviin korkean koron High Yield -rahastoihin voidaan sijoittaa varainhoitajan näkemyksen mukaan suotuisissa markkinatilanteissa enintään 20 prosenttia hoidossa olevan salkun markkina-arvosta. Kehittyvien maiden lainarahastoihin voidaan sijoittaa vastaavissa olosuhteissa enintään 7 prosenttia hoidossa olevan salkun markkina-arvosta ja tästä enintään puolet paikallisvaluuttojen määräisiin rahastoihin.

Yllä oleva pitkän koron allokaatio mahdollistaa myös sen, että markkinatilanteen niin vaatiessa pitkän koron salkussa ei ole lainkaan yrityslainariskiä tai muuta korkeamman luottoriskin lainaa. Markkinatilanteen perusteella varainhoitajalla on mahdollisuus painottaa vahvasti myös yrityslainarahastoja, joiden tulee olla luottoriskin vuoksi hyvin hajautettuja.

Mahdollisuus sijoittaa reaalikorkorahastoihin laventaa varainhoitajan toimintamahdollisuuksia korkosalkun keskiarvoisuuden sekä inflaationäkemyksen suhteen.

Korkosijoitusten osalta varoja ei pääsääntöisesti sijoiteta valuuttamääräisiin korkoinstrumentteihin tai talletuksiin muuten kuin valuuttakurssiriskiltä suojattuna. High Yield- ja kehittyvien markkinoiden korkorahastoissa voi olla tarkoituksenmukaista sallia valuuttamääräisiä sijoituksia.

Osakesijoitusten allokaatio

Osakesijoitusten osuus koko sijoitussalkun markkina-arvosta on perusallokaatiossa 50 prosenttia. Enimmillään osakkeita voi olla 60 prosenttia, ja vähimmäisallokaatio mahdollistaa haluttaessa osakemarkkinoilta poistumisen.

	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Osakesijoitukset	50	0	60

Suomalaiset ja eurooppalaiset osakkeet muodostavat perusallokaatiossa hieman alle puolet osakepainosta. Euroopassa sijoitetaan euroalueen lisäksi muihin maihin. Näin saadaan tehostettua hajautusta ja siten parannettua osakesalkun tuotto-odotuksia sekä riskiolettamia.

	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Kotimaiset osakkeet	10	0	20
Eurooppalaiset osakkeet	14	0	25
Kansainväliset kehittyneet pl. Eurooppa osakkeet	20	0	30
Kehittyvät markkinat	6	0	10
Osakesijoitukset yhteensä	50	0	60

Enimmäis- ja vähimmäisrajat antavat varainhoitajalle mahdollisuuden painottaa selkeästi eri maantieteellisten alueiden tuotto- ja riskinäkyviä.

Osakeallokaatio mahdollistaa sijoittamisen myös kehittyville markkinoille. Näiden markkinoiden pitkän aikavälin tuottopotentiaaliin liittyy keskimääräistä korkeampaa lyhyen aikavälin kurssivaihtelua, joten niiden maksimipaino koko salkussa on rajoitettu 10 %:iin.

Perusallokaation mukainen osakesalkku sisältää valuuttakurssiriskiä toisaalta sijoitettaessa euroalueen ulkopuolelle, toisaalta yritysten liiketoimintaan liittyvän valuuttakurssiriskin kautta. Esimerkiksi suomalainen euroissa noteerattu yhtiö, joka myy 90 % tuotannostaan USA:han, on normaalisti herkempi dollarin liikkeille kuin Tukholman pörssissä ruotsin kruunuissa noteerattu yhtiö, jonka liiketoiminnot ovat pääosin Ruotsissa ja Suomessa.

Vaihtoehtoisten sijoitusten allokaatio

Vaihtoehtoiset sijoituskohteet antavat mahdollisuuden laajentaa hajautusvaihtoehtoja sekä muotoilla koko salkun tuotto- ja riskiprofiilia tehokkaammin tavoitteiden mukaiseksi.

	Perusallokaatio	Vähintään	Enintään
	%	%	%
Vaihtoehtoiset sijoitukset	10	0	20

Vaihtoehtoisten sijoitusten allokaatiossa käytettäviä instrumentteja ovat

- kiinteistö- metsäsijoitukset ja pääomasijoitukset
- vuokrarahastot
- hyödykerahastot
- infrastruktuurirahastot
- muut vaihtoehtoiset sijoitukset

Vaihtoehtoiset sijoitukset hyväksytetään kaupungilla. Vaihtoehtoisia sijoituksia voidaan tehdä esimerkiksi kiinteistörahastoihin, pääomarahastoihin (listaamattomat osakkeet), infrarahastoihin, metsärahastoihin, private debt/private credit -rahastoihin ja ns. likvideihin vaihtoehtorahastoihin. Käytettävien rahastojen tulee olla eurooppalaisen UCITS- tai AIFM -direktiivin mukaisia rahastoja tai näiden ns. syöttörahastoja (ml. voitonjakolainat ja ky-rakenteet). Vaihtoehtoiset sijoitukset voivat olla epälikvidejä ja pitkäaikaisia sijoituksia. Koko kaupungin salkusta laskettuna tämäntyyppisten epälikvidien kohteiden paino ei saa kuitenkaan ylittää 15 %:ia.

Kaupunginjohtaja hyväksyy sijoituskohteen kirjallisesti esityksestä. Tällä pyritään varmistamaan erityisesti se, että koko salkun likviditeetti pysyy riittävän hyvänä ja vastaa kaupungin keskipitkän ja pitkän aikavälin tarpeita. Esittely varmistaa myös sen, että vaihtoehtoisten sijoitusten osiossa ei käytetä rahastoja, joiden riskitaso esimerkiksi velkavivun tai johdannaisten käytön johdosta voi nousta liian korkealle tasolle suhteessa kaupungin sijoitustoiminnan tavoitteisiin.